

og jeg valgte at sammensætte en Kommission af nogle Officerer, om hvilke jeg maatte forudsætte, at de ifølge deres Stilling og ifølge deres Fortid maaske vilde være dem, der vilde være mest tilbøjelige til at fraraade saadanne Bestemmelser som disse. Jeg troede derved at naae den største Sikkerhed for, at, dersom der var nogen Betænkelighed ved denne Sag, saa vilde den derved komme frem; men jeg har haft den Tilfredsstillelse dels ved skriftlige Udtalelser fra de paagjældende Mænd, dels ved de mundtlige Konferencer, jeg har haft med dem, at de ikke fra deres Side have kunnet fremføre nogen virkelig Betænkelighed mod Lovforslaget, saaledes som det foreligger, og at de endog saa vare villige til at tilraade dets Fremme. Naar Forholdene ere saaledes, at man kan gennemføre en enkelt Reform, uden at man river Noget ned andetsteds, og naar dertil en saadan Reform er i høj Grad nyttelig og paatrængende, saa er jeg med Fornøjelse med dertil, men er dette ikke Tilfældet, saa vil jeg altid i høj Grad betænke mig derpaa. Det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds rettede ogsaa et Spørgsmaal til mig vedrørende Officerernes civilretlige Stilling; han spurgte mig, om jeg ikke vilde være tilbøjelig til at søge en Ændring i de gjældende Bestemmelser for Officerernes og jeg antager maaske ogsaa Underofficerernes Ægtefæltstilladelse. Som allerede udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds har dette Spørgsmaal for ikke faa Aar siden været gjort til Gjenstand for en meget alvorlig og en meget grundig Overveielse, og de tidligere Bestemmelser bleve ændrede paa en mere tidsfærende Maade. Jeg har Indtrykket af, at disse Bestemmelser maa siges at være i høj Grad humane, og jeg maa tilføje, at jeg kan sige, jeg har aldrig her fornuimet, at man i selve Hæren har følt sig trykket af disse Bestemmelser, saaledes at de skulde være generende for Individet. Derfor tror jeg, at det er af de Tilfælde, hvor man ikke altfor tidt skal gjøre Forandringer. Jeg har overhovedet ikke meget Sværmeri for, at man med fort Varsel vender tilbage til at forandre saa et Forhold og saa et andet, thi det er ganske vist, at det tilveiebringer en Løshed, i alle Tilfælde en Mangel paa Fasthed, som er i høj Grad uheldig. Men i alle Tilfælde maa jeg paa det Bestemteste udtale, at efter min Opfattelse bør der ikke kunne være Tale om at faae disse Bestemmelser ændrede ved det Lovforslag, som her foreligger.

Bille: Med Hensyn til den høitærede Ministers Bemærkninger angaaende Banskelligheberne ved at uddrage et enkelt Punkt af den hele Ordning og den Fare, man derved udsætter sig for, nemlig at se Et og Andet ramle ned, som man dog gjerne ønskede at holde oppe, skal jeg kun ytre, at ganske den samme Betragtning har jeg selv gjort gjældende; men jeg tror paa den anden Side heller ikke, det er rigtig, naar det viser sig,

at en stor gennemgribende Reform støder paa Gindringer og ikke lader sig gennemføre i sin Helhed, da at undlade at fjerne de enkelte særdeles haandgribelige Mangler, som gjøre sig gjældende i det daglige Liv, og som paa mange Maader bidrage til fra anden Side at svække den militære Stat, som man gjerne ønsker at holde paa. Det kan ikke være Andet, end at hvor flige Forhold indtræde, hvor det militære kriminelle Forum træder hindrende i Veien for den Lighed lige over for Loven, som er en af Grundlovens Forudsætninger, maa Virkningen deraf blive særdeles uheldig. I det Ægempel, jeg nys anførte, blev jo saaledes den praktiske Følge den, at den Paagjældende aldeles ikke blev dømt til Straf. De civile Domstole sagde: „Vi kunne ikke dømme ham, vi ere inkompetente dertil, han maa ind for det militære Forum“, men det militære Forum blev ikke sat i Bevægelse imod ham, og saaledes indtraadte den Uligheid, at en Mand ustraffet havde kunnet gjøre, hvad alle Andre i hans Stilling som Rebatør ikke havde kunnet gjøre uden at lide Straf. Ved flige Forhold lider ogsaa den militære Stats Anseelse udadtil. Med Hensyn til hvad den høitærede Minister bemærkede om Lovforslagets § 1, at der jo udtrykkelig staar, at den omhandlede Afhændelse skal være ffet „mod Forbud“, og at den Bedkommende straffes, ikke fordi han har solgt sit Brød, men fordi han har overtraadt et Forbud mod at sælge sit Brød, saa vil jeg vel erkjende, at det er en meget vigtig Distinktion i det Militære, og at ethvert Forbud, der gives for, at man ikke maa føve paa sin Post eller mangle en Knap, skal lystres; men dette forhindrer dog ikke, at det er en værre Forbrydelse at føve paa sin Post end at mangle en Knap, og saaledes er det ogsaa en værre Forbrydelse at have solgt Munderingsstykker og andre militære Rekviziter imod Forbud end at have solgt Brød imod Forbud. Dersom man kunde stole paa, at Forbudet mod Afhændelse af Brød og Naturalforpleining alene udgik fra Krigsministeriet eller den overordnede Krigsbestyrelse eller Afdelingscheferne eller maaske endog saa kun fra Kompagnicheferne, saa vilde jeg sige, at der ikke var saa stor Fare; men her er Tale om Forbud i saadan Umindelighed, at det kan være den allermindste Myndighed, fra hvem Forbudet kommer, og der staar nu i Lovforslaget, — og det er det, jeg finder saa drakonisk, — at saa ofte et saadant Forbud er overtraadt, skal den Paagjældende straffes med Fængsel. Jeg har, som jeg allerede bemærkede før, ikke det Mindste imod, at Bestemmelsen i Lovforslaget bevares, naar der kun kommer til at staa, at den Bedkommende skal kunne straffes med Fængsel, men saaledes som Bestemmelsen nu staar i Lovforslaget, levner den ikke Domstolen den discretionære Bemyndighed, den bør have, til at skønne om Forbudet har været saa begrundet, saa moti-